

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۶/۴	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵		
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

بارم	الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)
		بیت ها و عبارات های زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید:
۰/۲۵	۱	مدیر مدام پاپی می شد.
۰/۲۵	۲	نگویم که مرا سخت در بایست نیست.
۰/۲۵	۳	سر ایشان کبوتری بود که او را مطوقه گفتندی.
۰/۲۵	۴	اسلام نوروز را شیرازه بست.
۰/۱۵	۵	ز نیرنگ زالی بدین سان دُرُست.
۰/۱۵	۶	زمان فرّه جوانی را می پژمرد.
۰/۱۵	۷	با چشم های عاشق بیا / تا جهان را تلاوت کنیم.
۰/۷۵	۸	چارُق و پاتابه لایق مر تو راست آفتابی را چنین ها کی رواست
۰/۷۵	۹	خانه آب و گل آدم، من می سازم بی واسطه؛ که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.
۱	۱۰	دستِ هوا به رشته جان بر، گره زده ست نزد گره گشای هوا می فرستمت
۱	۱۱	بار دیگر خدا را به تصریح و زاری بخواند، حق تعالی فرماید: دعوتش اجابت کردم و امیدش بر آوردم که از بسیاری دعا و زاری بنده، همی شرم دارم.
	ب	معنی واژه (۲ نمره)
		معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵	۱۲	این رُعشه مصلحتی است .
۰/۲۵	۱۳	جَبّه ای داشت حیرِی رنگ.
۰/۲۵	۱۴	فرض است فرمان بردن از حکم جلودار .
۰/۲۵	۱۵	آن موش را زبرا نام بود، با دَهای تمام و خرد بسیار.
۰/۲۵	۱۶	از وظایف دادیار خبر داشتیم: پی گیری جُنحه و جنایت.
۰/۲۵	۱۷	باریابی به محفلی کان جا جبرئیل امین ندارد بار
۰/۲۵	۱۸	خلق کرد انسان را از غَلق .
۰/۲۵	۱۹	دست در گش کرد با آتش به هم .
	پ	درک مطلب (۴ نمره)
	۲۰	با توجه به شعر به سؤالات پاسخ دهید. « شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پر کشید»
۰/۲۵		الف) مقصود از « دیوار دل » چیست؟
۰/۲۵		ب) مفهوم کلی « پر کشیدن دو صف از یاکریم » را بنویسید.
۰/۱۵	۲۱	در عبارت: « روزکی چند صبر کنید تا من بر این مشت خاک دست کاری قدرت بنمایم ، تا شما در این آینه نقش های بوقلمون ببینید.» منظور از قسمت مشخص شده را بنویسید.
		ادامه سؤالات در صفحه دوم

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۶/۴	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵		
سوالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

۰/۲۵	در عبارت زیر مفهوم «خط و خال انداختن جوجه کبک ها» را بنویسید. «صدای بلدرچین یک دم قطع نمی شود. جوجه کبک ها، خط و خال انداخته اند و کبک دری در قلّه های کمانه، فراوان شده است.»	۲۲
۰/۲۵	کنایه به کار رفته در مصراع اول بیت زیر چه مفهومی دارد؟ «باز کشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای»	۲۳
۰/۵	در بیت: «دیدم، شبان خفته را تبار دیدم / برخفته شب، شبروی بیدار دیدم» الف) «شب» نماد چیست؟ ب) مفهوم واژه «تبار» را بنویسید.	۲۴
۰/۲۵	با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «تا نگردي بی خبر از جسم و جان / کی خبر یابی ز جانان یک زمان»	۲۵
۰/۲۵	الف) مقصود از «جانان» چیست؟ ب) «بی خبر گشتن از جسم و جان» به چه معنایی است؟	۲۶
۰/۵	در بیت: «نبرم از تو امید، ای نگارین / که تا از من نبرد جان شیرین» شاعر تا چه زمانی از معشوق قطع امید نمی کند؟	۲۷
۰/۲۵	هر یک از عبارت های زیر به کدام صفت خداوند اشاره دارد؟ الف) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد. ب) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده.	۲۸
۰/۵	با توجه به بیت های زیر، اسفندیار چه کاری را شایسته نمی داند؟ «مبادا چنین هرگز آیین من سزا نیست این کار در دین من که ایرانیان را به کشتن دهم خود اندر جهان تاج بر سر نهم»	
ت خودآزمایی (۳نمره)		
۰/۲۵	در بیت: «فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرد / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرد» منظور از «تخت و نگین» چیست؟	۲۹
۰/۵	با توجه به عبارت زیر، استدلال پسر قاضی بستان برای نپذیرفتن هدایا چه بود؟ (ذکر دو مورد کافی است) «گفت: من نیز فرزند این پدرم که این سخن گفت و علم از وی آموخته ام، من هم از آن حساب و توقف و پرسش قیامت بترسم که وی می ترسد و آن چه دارم از اندک مایه خطام دنیا حلال است و کفایت است.»	۳۰
۰/۵	مفهوم هر یک از اصطلاحات مشخص شده در عبارت زیر را بنویسید. «دیشب روی تپه برهانی عمل کردیم تا انهدام نیرو کنیم.»	۳۱
۰/۵	مقصود بیت «روی کسی سرخ نشد، بی مدد لعل لب / بی تو اگر سرخ بود از اثر غازه شود» را بنویسید.	۳۲
۰/۲۵	با توجه به عبارت: «مرا بدین ملامت نباید کرد که من ریاست این کبوتران تکفل کرده ام، و ایشان را از آن روی بر من حقی واجب شده است.» چرا کبوتران، حقی بر گردن مطوقه دارند؟	۳۳
ادامه سوالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ریاضی - تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تعداد صفحه: ۴ صفحه	تاریخ امتحان: ۹۵/۶/۴	سال سوم آموزش متوسطه	نام و نام خانوادگی:
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵		
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

۰/۵	مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. « تویی بهانه آن ابرها که می گریند بیا که صاف شود این هوای بارانی »	۳۴										
۰/۲۵	تصویرهایی که نویسنده از شهر مکه در عبارت زیر ارائه می دهد، نشانه چیست؟ « مکه یک کوه تاریخی دارد و این کوه یک آشنای صمیمی، این کوه را از مکه و این آشنا را از آن بگیرد، دیگر چیزی باقی نمی ماند. کوه را به مکه بدهید و محمد (ص) را در غار حرای آن جای دهید: آن وقت مکه همه چیز می شود: قبله مسلمانان می شود، مرکز نهضت شمرده می شود و... »	۳۵										
۰/۲۵	مفهوم کنایی مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. « هم در آن، پا برهنه جمعی را پای بر فرق فرقدان بینی »	۳۶										
ث) دانش های ادبی (۳ نمره)												
۰/۲۵	کدام گزینه جمله رو به رو را کامل می کند؟ « در داستان، شخصیت ها را از طریق آنان می شناسیم.» الف) لحن ب) هسته پ) درون مایه ت) طرح	۳۷										
۰/۲۵	آرایه تناقض در کدام یک از بیت های زیر وجود دارد؟ الف) غمی به قدمت تاریخ درد انسان داشت ب) به پاس یک دل ابری، دو چشم بارانی دلی به وسعت جغرافیای انسانی پر است خلوتم از یک حضور نورانی	۳۸										
۰/۷۵	هر یک از آثار ستون « الف » با کدام یک از موارد ستون « ب » مرتبط است؟ (درستون « ب » یک مورد اضافی است)	۳۹										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) ویس و رامین</td> <td>۱- نثر مصنوع و متکلف</td> </tr> <tr> <td>ب) کلیده و دمنه</td> <td>۲- منظومه غنایی</td> </tr> <tr> <td>پ) تاریخ جهانگشا</td> <td>۳- عرفانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- تعلیمی</td> </tr> </tbody> </table>			«الف»	«ب»	الف) ویس و رامین	۱- نثر مصنوع و متکلف	ب) کلیده و دمنه	۲- منظومه غنایی	پ) تاریخ جهانگشا	۳- عرفانی		۴- تعلیمی
«الف»	«ب»											
الف) ویس و رامین	۱- نثر مصنوع و متکلف											
ب) کلیده و دمنه	۲- منظومه غنایی											
پ) تاریخ جهانگشا	۳- عرفانی											
	۴- تعلیمی											
۰/۲۵	شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ « بر دوش زمانه لحظه ها سنگین بود خورشید و زمین و آسمان غمگین بود » « از خون و گل و شکوفه تابوت شهید بر موج بلند دست ها رنگین بود »	۴۰										
۰/۲۵	شرح زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟ « نویسنده و مترجم معاصر، در کتاب « پیامبر » زندگی پیامبر بزرگوار اسلام (ص) را با کلامی دل نشین توصیف می کند.»	۴۱										
۰/۲۵	در بیت زیر، کدام واژه ها آرایه « تضاد » را خلق کرده اند؟ « بر اوج چو پرواز کنم، از نظر تیز می بینم اگر ذره ای اندر تک دریاست »	۴۲										
ادامه سؤالات در صفحه چهارم												

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	رشته: ریاضی - تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۵/۶/۴	تعداد صفحه: ۴ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵			مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

۰/۲۵	کدام یک از آثار عرفانی زیر، در حوزه ادب تعلیمی نمی گنجد؟ الف) گلشن راز ب) حدیقه سنایی پ) رساله قشیریه ت) اسرار التوحید	۴۳										
۰/۲۵	جای خالی عبارت مقابل را با واژه مناسب پر کنید. « نثر کتاب بخارای من، ایل من روان و است. »	۴۴										
۰/۲۵	نویسنده در عبارت « از بالای کوه حرا، قوافلی که در راه مگه رفت و آمد می کنند، به نظر مورچگانی می آیند. » از چه آرایه ای استفاده کرده است؟	۴۵										
۰/۲۵	مجموعه « دری به خانه خورشید » سروده کیست؟	۴۶										
ج) حفظ شعر (۲ نمره)												
۰/۵	بیت ها را کامل کنید.	۴۷										
۰/۵	الف) دل در این پیر زن عشوه گر میند ب) خیمه مزن بر در این کهنه رباط	۴۸										
۰/۷۵	کدام یک از مصراع های قسمت « ب » کامل کننده مصراع های قسمت « الف » هستند؟											
<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">« الف »</th> <th style="width: 50%;">« ب »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) ساقی بده جامی زان شراب روحانی</td> <td>۱- پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی</td> </tr> <tr> <td>ب) دین و دل به یک دیدن باختم و خرسندیم</td> <td>۲- در قمار عشق ای دل کی بود پشیمانی؟</td> </tr> <tr> <td>پ) ما سیه گلیمان را جز بلا نمی شاید</td> <td>۳- تا دمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- بر دل بهایی نه هر بلا که بتوانی</td> </tr> </tbody> </table>		« الف »	« ب »	الف) ساقی بده جامی زان شراب روحانی	۱- پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی	ب) دین و دل به یک دیدن باختم و خرسندیم	۲- در قمار عشق ای دل کی بود پشیمانی؟	پ) ما سیه گلیمان را جز بلا نمی شاید	۳- تا دمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی		۴- بر دل بهایی نه هر بلا که بتوانی	
« الف »	« ب »											
الف) ساقی بده جامی زان شراب روحانی	۱- پیش از آن که این خانه رو نهد به ویرانی											
ب) دین و دل به یک دیدن باختم و خرسندیم	۲- در قمار عشق ای دل کی بود پشیمانی؟											
پ) ما سیه گلیمان را جز بلا نمی شاید	۳- تا دمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی											
	۴- بر دل بهایی نه هر بلا که بتوانی											
۰/۲۵	جای خالی را با عبارت مناسب پر کنید. « بی وفا نگار من، می کند به کار من عشوه های پنهانی »	۴۹										
۲۰	جمع نمره	« موفق و موید باشید »										

رشته : ریاضی فیزیک و علوم تجربی	اهدای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۹۵/۶/۴	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵

ردیف	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می گردد، بدیهی است به پاسخ های درست و مشابه تعلق می گیرد.
------	--

الف	معنی شعر و نثر (۶ نمره)	نمره
۱	مدیر (همیشه) دنبال می کرد. (بی گیر بود) (۰/۲۵)	۴۰ ص
۲	نمی گویم که به آنها نیاز ندارم. (۰/۲۵)	۵۴ ص
۳	رئیس آنها کیوتری به نام مطوقه بود (کیوتری بود که به او مطوقه می گفتند). (۰/۲۵)	۱۱۰ ص
۴	اسلام پایه های نوروز را محکم کرد. (اسلام نوروز را استوار کرد) (۰/۲۵)	۱۱۹ ص
۵	با حيله (مکر) (۰/۲۵) زال این گونه سالم و زنده هستی. (۰/۲۵)	۱۳ ص
۶	روزگار شکوه (۰/۲۵) جوانی را نابود می کند (۰/۲۵) (از بین می برد)	۸۷ ص
۷	بیا تا جهان را عاشقانه (۰/۲۵) نگاه کنیم (بشناسیم) (۰/۲۵)	۱۲۷ ص
۸	کفش (۰/۲۵) و پایب (۰/۲۵) شایسته توست. این چیزها هرگز در خور آفتاب حقیقت (خداوند) نیست. (۰/۲۵) ۱۵۹ ص	
۹	جسم (۰/۲۵) آدم را من بدون کمک (وسیله) (۰/۲۵) شما خلق می کنم زیرا در وجود او گنجینه شناخت خودم را جاسازی (۰/۲۵) خواهم کرد.	۱۶۲ ص
۱۰	هوا و هوس خود را به رشته جان گره زده است (۰/۵) (ای صبح دم) تو را نزد گره گشای عشق (خدا) می فرستم. (۰/۵) ۱۰۰ ص	
۱۱	دوباره خداوند را با التماس صدا می کند (۰/۲۵)، خداوند بلند مرتبه می فرماید: توبه (دعای) بنده ام را قبول کردم (۰/۲۵) و آرزویش را برآورده ساختم (۰/۲۵) زیرا از دعا و التماس زیاد او شرمنده ام. (۰/۲۵) ۲ ص	
ب	معنی لغت (۲ نمره)	نمره
۱۲- لرزش	۱۹ ص	۷۰ ص
۱۳- کبود	۵۷ ص	۱۴- واجب گردانیدن ، تعیین کردن
۱۴- گناه ، بزه	۱۴۷ ص	۱۵- زبرکی، هوشمندی ص ۱۱۱
۱۵- اجازة ورود ندارد	۱۰۳ ص	۱۶- گناه ، بزه ص ۱۱۱
۱۶- بغل، آغوش	۱۴۱ ص	۱۷- اجازة ورود ندارد ص ۱۱۱
۱۷- خون بسیار سرخ ، خون غلیظ		۱۸- خون بسیار سرخ ، خون غلیظ ص ۱۴۱
پ	درک مطلب (۴ نمره)	نمره
۲۰- الف) چشم (۰/۲۵)	۸۱ ص	۴
ب) نابینا شدن (جانباز) (۰/۲۵)		
۲۱- تا جلوه های گوناگون و نقش های رنگارنگ در آینه آفرینش انسان ببینید. (۰/۵)	۱۶۳ ص	
۲۲- بزرگ شدن جوجه کبک ها (۰/۲۵)	۱۴۸ ص	
۲۳- ترک کردن یا منصرف شدن (۰/۲۵)	۱۲۰ ص	
۲۴- الف) ظلم و ستم (۰/۲۵)	ب) پر از التهاب و آماده انقلاب (۰/۲۵)	۱۲۴ ص
۲۵- الف) خداوند یا معشوق (۰/۲۵)	ب) نادیده گرفتن هستی خود یا فناء فی الله شدن (هرپاسخ مناسب دیگر) (۰/۲۵) ۱۰۳ ص	
« ادامه پاسخ ها صفحه دوم »		

رشته: ریاضی فیزیک و علوم تجربی		اهدای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	
تاریخ امتحان: ۹۵/۶/۴		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۵	
نمره	با تشکر از دقت نظر همکاران محترم، راهنمای زیر جهت هماهنگی و سادگی در تصحیح، خدمت شما ارائه می‌گردد، بدیهی است به پاسخ‌های درست و مشابه تعلق می‌گیرد.		ردیف
	۲۶- تا وقتی که زنده است (۰/۵) ۱۰۰ ص		
	۲۷- الف) ستار العیوب بودن خداوند (۰/۲۵) ب) فراگیری رحمت و لطف الهی (بخشندگی خداوند) (۰/۲۵) ۱ ص		
	۲۸- به حکومت رسیدن در ازای کشته شدن ایرانیان (۰/۵) ۱۱ ص		
ت	خودآزمایی (۳ نمره)		
۳	۲۹- سرزمین فلسطین (۰/۲۵) ۷۰ ص		
	۳۰- قانع بودن (۰/۲۵) ترس از پرسش و توقف قیامت (۰/۲۵) ۵۴ ص		
	۳۱- عمل کردیم: حمله کردیم (عملیات انجام دادیم) (۰/۲۵) انهدام نیرو: از بین بردن دشمن (نابودی دشمن) (۰/۲۵) ۸۰ ص		
	۳۲- شادابی و موفقیت واقعی فقط با لطف و عنایت خداوندی حاصل می‌شود و بی لطف او موفقیت و شادمانی غیر واقعی و ناپایدار است. (۰/۵) ۱۰۴ ص		
	۳۳- به دلیل پذیرش ریاست از سوی مطوقه (۰/۲۵) ۱۱۲ ص		
	۳۴- با ظهور و آمدن تو (امام زمان عج) غم و غصه‌ها از بین می‌رود. (۰/۵) ۱۲۶ ص		
	۳۵- بیانگر اعتقاد قلبی نویسنده به مقام پیامبر (ص) (۰/۲۵) ۱۳۶ ص		
	۳۶- با عظمت و بلند مرتبه اند. (والامقامی) (۰/۲۵) ۱۵۳ ص		
ث	دانش‌های ادبی (۳ نمره)		
۳	۳۷- گزینه الف (لحن) (۰/۲۵) ۲۷ ص	۳۸- بیت «ب» (۰/۲۵) ۱۲۹ ص	
	۳۹- الف) منظومه غنایی (۰/۲۵) ۹۷ ص ب) تعلیمی (۰/۲۵) ۱۱۰ ص پ) نثر مصنوع و متکلف (۰/۲۵) ۷ ص		
	۴۰- قالب «رباعی» (۰/۲۵) ۱۳۰ ص	۴۱- زین العابدین رهنما (۰/۲۵) ۱۳۶ ص	
	۴۲- اوج و تک (۰/۲۵) ۱۱۳ ص	۴۳- گزینه «ت» (۰/۲۵) ۱۵۲ ص	
	۴۴- طنز آمیز (۰/۲۵) ۱۴۳ ص	۴۵- تشبیه (قوافل به مورچگان) (۰/۲۵) ۱۳۷ ص	
	۴۶- سلمان هراتی (۰/۲۵) ۱۲۷ ص		
ج	حفظ شعر (۲ نمره)		
۲	۴۷- الف) دهر - عقد (۰/۵) ب) آنس - بی موقع (۰/۵) ۱۵۰ ص		
	۴۸- الف) تادمی بر آسایم زین حجاب ظلمانی «گزینه ۳» (۰/۲۵)		
	ب) درقمار عشق ای دل کی بود پشیمانی؟ «گزینه ۲» (۰/۲۵)		
	پ) بردل بهایی نه، هر بلا که بتوانی «گزینه ۴» (۰/۲۵) ۱۰۶ ص	۴۹- خنده‌های زیر لب (۰/۲۵) ۱۰۶ ص	
	با تشکر از همکاران محترم		